

Rada państwa.

(Tel. „Dziennika Polskiego”).

Posiedzenie izby poselskiej.

Wiedeń. W dalszym ciągu wczorajszego posiedzenia Izby, p. Kollischer po dłuższej polemice z wiceprezidentami i socjalistycznym poselem Seitzem, omawiał konieczność przyjęcia taryfy celnej i rozpatrywał sprawę traktatów handlowych, gdyby przyszło do zerwania łączności z Węgrami. Protestował następnie przeciw przedstawianiu taryfy w kolorach czarniejszych, niż jest w rzeczywistości i dowodził, że poseł powinien głosić i za sprawą niepopularną, jeżeli tak mu każe jego przekonanie. Następnie mowca omawiał obszernie sprawę rolnictwa, dowodząc, że wszędzie, gdzie zniechęcono cła zbożowe rolnictwo upada. Anglia klasyczny kraj postępowego rolnictwa, musiała zmienić olbrzymie przestrzenie na rewiry myśliwskie, bo rolnictwo się nie opacało. Anglia jednakże pozwoliła sobie na to mogła, ale wyobraźmy sobie choćby Niemcy bez cel ochronnych. Po zniesieniu cel przez pierwszych pięć lat może istotnie zylibyśmy taniej, jednakże po 5 latach straciłoby wszystko co mamy. (Głosy: bardzo słusznie!) Trzeba w gospodarstwie prowadzić intensywniejszą kulturę, pracować maszynami, a wtedy może produkcja stanie się rentowniejszą. Musimy spokojnie znosić niesłuszne zarzuty, że powodujemy podrożenie chleba, ale powoduje nami dążność utrzymania stanu chłopskiego, jako najgłośniejszej siły narodu. Zresztą podrożenie środków żywności jest spowodowane tak samo przez inne cła jak przez cła zbożowe.

Co do importu bydła z Bałkanów, mowca oświadczył się za wnioskiem p. Garapicha. Powracając do stosunku względem Węgier, mowca oświadczył, że mimo, iż na zerwanie zyskałoby rolnictwo galicyjskie, jednakże stronnictwo mowcy jest przeciw zerwaniu, któreby wyszło na szkodę państwa, gdzie naród nasz używa pełni praw ludzkich, których nam odmawiają w sąsiednim państwie, gdzie dla interesów politycznych pragnie się nawet kocioły. Stronnictwo mowcy będzie głosić za taryfą i jej ciężarami w nadziei, że rząd poprze usiłowania około uprzymożenia Galicji, a nie będzie jej wydawać na łup ciągłego zubożenia. (Żywe oklaski).

Na tem dyskusję przerwano, a po szeregu formalnych zapiań, posiedzenie zamknięto. Następne dziś.

Omawiając stosunek Austrii do Węgier mowca dowodził, że w interesie obu państw jest utrzymanie związku. Polacy związani z Węgrami i sympatjami i wspomnieniami historycznymi muszą ich przestrzedz, aby nie szli za daleko. Dalej mowca występował przeciw wnioskowi pos. Lichta, który oświadczył się za wolnym importem bydła z Bałkanów w zamian za korzyści dla przemysłu. Z Bałkanów bowiem wypiera nas przemysł niemiecki, a przemysłowi austriackiemu jest dobrze tam tylko, gdzie panują wpływy angielskie, a z niemiż zasada otwartych drzwi.

Z Izby panów.

Wiedeń. Izba panów uchwaliła wczoraj w drugim i trzecim czytaniu ustawę o podwojach wojskowych w brzmieniu, proponowanem przez Izbę posłów.

Sytuacja.

Wiedeń. (Tel. w.). Spokojną sytuację w parlamencie zamącił wczoraj Niemcy. Posłowie niemieccy z Czech zeszli się wczoraj na naradę o judykatach trybunału administracyjnego i państwowego w sprawie p. dań czeskich, wnoszonych w okolicach niemieckich Czech. Konferencja uchwaliła zaprzestować przeciw tym wyrokom, jako mylnym i zapowiadzia, iż nie spocznie pomy, póki język niemiecki nie będzie uznany za język państwowy.

Slavische Corr. ogłasza w tym przedmiocie rozmowę z wiceprezesem klubu młodocześnieckiego, p. Stranskym, który powiedział, że o ileby te uchwały można brać na serio, to jednak trzeba przyznać, że uchwała powyższa psuje panującą w parlamencie harmonię. Niemcy wnoszą trudność nie do pokonania i to właśnie w chwili, gdy Czechi do nich wyciągają rękę do zgody. Mowca posiada Niemców, że powyższą uchwałę powzięli dlatego, żeby zamarkować chęć dalszego prowadzenia obstrukcji w sejmie czeskim. Nie jest to po raz pierwszy dopiero, że Niemcy ze względów osobistych rozbijają dążenia do ugody. Dziś chcą zrobić rokowania ugodowe dlatego, iż uważają, że w przyszłym gabinecie będzie za mało Niemców.

Hr. Sylva-Tarouca potępił również w ostrych słowach postępowanie Niemców i podniósł, iż uchwała zwraca się przeciw interesom całego państwa i jest prowokacją ze strony niemieckiej.

Conservative Corr. pisząc o powyższej uchwałie posłów niemieckich Czech, podnosi, że uchwała ta psuje całą robotę, znajdującą się na jak najlepszej drodze do ugody. W każdym razie, gdy prezydent gabinetu br. Gautsch, wyzdrowiałszy, powróci do parlamentu, zostanie sytuację bardzo zmienioną.

Wojna Japonii z Rosją

(Telegr. „Dziennika Polskiego”).

Sprawa neutralności.

Paryż. Słyszac, że japońskie poselstwo, otrzymawszy wiadomość, że flota Roźdestwieńskiego dnia 30 bm. znajdowała się koło Daist w zatoce Cenghoi, postanowiło wnieść protest. Poseł japoński zawiadomił o tem ministra spraw zagranicznych Delcassę. Słyszac, że rząd francuski polecił admirałowi Juchouérs zbadanie sprawy i zarządzenie środków celem ochrony neutralności.

Flota rosyjska.

Paryż. (Agencja Havasa). Z Saigonu donoszą, że rosyjska eskadra znajdowała się dnia 2 b. m. w zatoce Honkoe na północ od Kanhoa i przygotowywała się, żeby dnia następnego zatokę opuścić.

Petersburg. Pet. Agencja zaprzecza doniesieniu Agencji Havasa, jakoby Roźdestwieński był doniósł o pobycie statków japońskich na wodach wyspy Borneo.

Flota japońska.

Paryż. (Agencja Havasa). Adm. Roźdestwieński nadesłał do admirałcji telegram zawiadamiający, że okręty japońskie znajdujące na morskim terytorium wyspy Borneo. Gdyby się wiadomość ta potwierdziła, rząd rosyjski wnieśli protest do rządu holenderskiego.

Zatrzymany torpedowiec.

Lubeka. Tutejsza policja zabroniła wywozu jednego torpedowca z warsztadów Niemca w Kilonji, przeznaczonego dla Rosji, ponieważ można by widzieć naruszenie neutralności. Torpedowiec rozłożony przybył tu z Kilonji koleją i miał parowcem być przesyłany do Helsingforsu.

Odwołanie Kuropatkina.

Petersburg. (Tel. w.). Rozeszła się tu pogłoska, iż Kuropatkin ma być odwołany z placu wojny. Siedziwo wykażono, iż kłeska pod Mukdenem nastąpiła tylko z jego winy.

Paryż. *Petit Parisienne* potwierdza, że król Edward podczas pobytu we Francji wyrządził życzenie, aby wojna na dalekim Wschodzie jak najrychlej się skończyła.

Tokio. Na cześć ks. Karola Antoniego Hohenzollerna odbyło się w zamku mikada śniadanie, w którym jednakże mikado nie wziął udziału z powodu niedyspozycji.

Z caratu.

(Telegram „Dziennika Polskiego”).

Moskiewska partja monarchistyczna.

Moskwa. (Pet. Ag. Tel.) Moskiewska partja monarchistyczna ogłosiła swój program, w którym wywodzi, że zadaniem stronnictwa jest dążenie w drodze legalnej do usunięcia wewnętrznych rozruchów. Jeżeli car uzna za stosowne użyć racjonalnego środka silnej dyktatury, to partja gotowa go poprzeć. Po ukończeniu rozruchów i po pobiciu Japończyków nadejdzie czas na reformy, których celem będzie wzmocnienie nieograniczonego samowładztwa przyczynienia się do rozkwitu prawostawia i utworzenie drogi do rozwoju samodzielnej kultury w całym państwie. Później nastąpić ma decentralizacja lokalno-ekonomiczna przez zasposkoczenie materialnych i duchowych potrzeb chłopów i robotników celem stworzenia silnego państwa rosyjskiego.

Komitet ministrów w sprawie szkół wyższych.

Petersburg. (Pet. Ag.) Komitet ministrów powziął następujące uchwały w sprawie zamknięcia szkół wyższych: W zakładach, w których zawieszono wykłady, egzaminów nie będzie w tym roku. Wszystkie zakłady pomocnicze, jak interaty, kuchnie studenckie itd., zamyka się. Gdyby w jesieni nauka normalnie się nie rozpoczęła, profesorowie i studenci będą natychmiast oddaleni. Kierownicy zakładów mają przedłożyć plan nauk, któryby powetował straty w wykładach, oraz opracować projekt celem ułatwienia młodzieży wejście do zakładów. Uchwały te zatwierdził car dnia 29 kwietnia.

Zamach.

Petersburg. (Tel. w.). Do policmajstra Hirschefelda, gdy przejeżdżał w powozie przez miasto, strzelili trzech młodych ludzi z rewolwerów. Hirschefeld jest raniony, sprawcy zdołali ucieknąć.

Narady ziemstwa w Moskwie.

Moskwa. Ogólne zebranie ziemstwa rozpoczęło się. Przybyło 80 członków. Zebranie ma charakter ściśle prywatny i odbywa się w prywatnych mieszkaniach, codziennie w innym. Komunikaty nie będą ogłaszane, sprawozdawcy dziennikarscy nie mają wstępu. — Na pierwszym zebraniu omawiano sprawę reform ogólnopństwowych.

Z Królestwa.

(Telegram „Dziennika Polskiego”).

Zajście w Częstochowie.

Frankfurt. (Tel. w.). Do *Frankfurter Ztg.* donoszą z Częstochowy: Podczas ostatnich rozruchów aresztowano 50 robotników z fabryki Handtkiego. Gdy ich prowadzono do więzienia, inni robotnicy, zebrawszy się, rzucili się na policję i usiłowali więźniów odbić. W tej chwili nadeszło pół kompanji piechoty. Żołnierze dali kilka strzałów i 8 osób zabiłi, a 20 ranili. Po stronie wojska padł jeden żołnierz.

Bomba w Warszawie.

Katowice. (Tel. w.). *Katowitzer Ztg.* otrzymała niektóre szczegóły o rzuceniu bomby na ul. Marszałkowskiej. Mianowicie pisze ona, iż bomba rzuconą została na pomocnika oberpolmiejstra, lecz na patrol kozacki. Kozacy dobyli wówczas szabel i zaczęli rąbać na oślep spokojnie przechodzących przechodniów. Porabiali dwóch chłopców: 9 cio i 11-letniego, oraz dwie osoby, przybyłe właśnie z prowincji.

Kolej warszawsko-wiedeńska.

Wiedeń. (Tel. w.). Z Berlina donoszą tu, że niemiecki dziennik wywołał na tamtejszej giełdzie ogłoszenie wczoraj bilans kolei warszawsko-wiedeńskiej. Ostatnie wypadki w Rosji podziały na tę kolej tak, że kiedy w roku zeszłym wyplacała za r. 1903 dywidendę w kwocie 73 proc., to w tym roku za przeszły wyplaca tylko 1%, prc.

Starcie z patrolem policyjnym.

Warszawa. (Pet. ag.) We czwartek wieczorem tłum ludzi zaatakował ul. Leszno patrol.

Kilka osób aresztowano. Dwie osoby zostały zranione, jedna kulą, druga szablą.

Z Kalisza.

Kalisz. W fabrykach, w których pracę przerwano, z czynną pracować. Spokój panuje wszędzie. Mimo to zdarzyły się wypadki obrzucenia patroli nocnych kamieniami.

twierdzą zupełnie serio, że Roźdestwieński, omyliwszy czujność Japończyków, korzystając z mgły, wymknął się obok Filipinów na polny ocean i obecnie całą siłą parę żegluje do Ameryki południowej, w celu odebrania od rządu chilijskiego zakupionej przez rząd rosyjski całej chilijskiej floty. Rekord jednak w „kaczkowaniu” zdobył ów mąż pióra, który doniósł do Londynu, że Roźdestwieński płynie do Japonii nie na czesle floty rosyjskiej, ale... francuskiej. Na madagaskarskim bowiem postępu zamienił on rzekomo swoje stare i złe okręty za dobre i nowe francuskie, przemalował je, ponazywał po rosyjsku i jakby nie, pojechał dalej, Francji zaś pozostały tylko stare rosyjskie pudła, tak, że właściwie nie ma ona już teraz żadnej floty.

Tymczasem nikt nie zgłota nie wie, co się dzieje na morzu. Nie wiadomo też, czy eskadra Nebogatowa połączyła się już z Roźdestwieńskim i czy się wogóle z nim połączy, a również bardzo nieprawdopodobnym domysłem jest wiadomość, że eskadra Władystocka pod komendą Skrytłowa wykradła się na morze i w wybrzeży Filipinów również z Roźdestwieńskim się połączyła. Nabycie floty chilijskiej przez rząd chilijski, uważamy również za bajkę, byłoby to bowiem pogwałceniem neutralności, na które ni Anglia ni Stany Zjednoczone by nie pozwoliły, niemożliwym zaś jest zrobienie takiego interesu w sekrecie, gdyż wymagałoby to uchwały chilijskiego parlamentu.

Tak więc, zupełna nieświadomość tego co dzieje się na morzu, granice kombinacji wojennych mocno ściętnia, tem bardziej, że nie jest nawet wiadomo, jakimi siłami obie wrogie floty rozporządzą.

Można natomiast postawić warunkowo horoskop najbliższej przyszłości. I tak, jeśli Togo czuje się tętnym lub równym w siłach Roźdestwieńskiemu, nie ulega wątpliwości, że go po zbliżeniu się do wód japońskich zaatakują i stoczy walkę. Na wypadek znowu znacznej przewagi po stronie Roźdestwieńskiego, Togo unikać będzie wielkiej bitwy, pozwoli mu dojechać do Władystocku i dopiero kiedy flota rosyjska rozpocznie blokadę wybrzeży japońskich, koreańskich lub mandżurskich i zmuszoną będzie tysiąc mil długim łańcuchem rozszarpać się po morzu, wtedy dopiero rozpocznie Togo, posiadający niezmiernie liczną i ruchliwą flotę torpedowców i małych a szybkich okrętów, podjądo wojnę morską, w której Japończycy jako lepiej obznajomieni z wybrzeżem i posiadający co mil parę port własny, znaczną mieć muszą przewagę.

Mały fejleton.

Jubileusz „Don Kiszota”.

Więc już lat trzysta, pełnych lat trzysta dzieli pokolenie dzisiejsze od chwili powstania arcydzieła Cervantesa o nieśmiertelnym rycerzu „posepnego oblicza” z Mansyli. Wierzyć się doprawdy nie chce, aby to było prawda, lecz w tym przeciągu czasu burz przewalało nad światem, ile istnień ludzich zgaśło, ile sław i wielkości bez echa przebrzmiało, a ten wspomniały twór myśli i ducha wielkiego poety ciągle przecie żyje, ciągle młody i świeży, jakby czas, ten niszczyli nieublagany, żadnej nie miał nad nim władzy, żadnej siły. Napróżno szukać na nim śladów lat przeżytych, starości. Opiromieniony aureolą wiecznej, nieprzemijającej młodości, zawsze tym samym tchnie on czarem, tym samym przykuwa do siebie urokiem, nie tracąc nic ze swej świeżości, krzepkości i krasy. Co więcej, powiedzić można, że z lat upływem, zamiast ubywać, tylko mu wdzięku przybywa, bo każde nowe pokolenie coraz to więcej w nim piękności odkrywa, coraz lepiej go odczuwa i rozumie. Nasi praojcowie i ojcowie śmieli się do rozpuku, rozcytuując się w awanturicznych przygodach szaleńca z Mansyli; my, ludzie dzisiejsi, patrząc na wszystko przez szkiełka, widzimy w tem, co dla nich było komedią, uciechą, zabawą, — smutną, bolesną, nigdy nie kończącą się tragicomedję ducha ludzkiego, rwącego się do wyżyn, do ideałów, do słońca, a zmuszonego borykać się co krok z płaskością, prozą, szarzyzną życia.

Dawniejsza krytyka literacka zamała, albo wcale nie uwzględniała takiego poglądu na arcydzieło Cervantesa. Dla niej znaczenie „Don Kiszota”, jego wartość i posagowość miały charakter wyłącznie dokumentu historyczno-literackiego. I niezaprzenie jest dzieło do takim dokumentem, a dodać trzeba, że dokumentem olbrzymiej doniosłości, bo ośmiędzając niezliczone, a tak cudackie w wybrakach niepokromionej fantazji „libros de caballera”, którym karmilo się z lubością społeczeństwo hiszpańskie przez dwa niemal stulecia bez przerwy, zadał Cervantes jedną ręką cios śmiertelny tej tandetnej i egotupującej pseudoliteraturze, drugą zaś nos w wskaźł horyzonty literackie. Ale „Don Kiszot” dawno już przestał należeć do Hiszpanji, to też oceńniany tylko ze stanowiska zasług dla literatury tego kraju, byłby oceniany jednostronnie.

„Don Kiszot” należy do literatury wszechświatowej, a w tej literaturze szukamy zawsze pierwiastków ogólnoludzkich, myśli ogarniającej świat cały i tem właśnie mierzymy jej znaczenie i wart.śc. Nie z innego też, tylko z tego stanowiska, nauczyła nas nowsza krytyka literacka oceniać i podziwiać arcydzieło Cervantesa.

Piszac je, miał za sobą Cervantes sześć dziesiątków lat burzliwego, a w większej swojej części pełnego cierni żywota. Był to najciemniejszy okres w jego życiu. Bieda i niedostatek zwały się całym ciężarem na barki tego człowieka, który w młodości swojej o innych marzył losach, nie o tem, aby miał być kiedyś mozolnie walczącym o chleb powszedni agentem handlowym. On, człowiek uczo i wyższy umyślem i wykształceniem ocale niebo od cłaczającego go tłumu, żołnierz z pod Lepanto i Tunisu, a potem przez lat pięć jeniec korsarzy algierskich, wreszcie autor trzydziestu blisko dramatów i licznych innych utworów — musiał na stare lata pchać taczkię nędznego żywota wśród warunków, nie a nic z duchową jego stroną niemają-

cych wspólnego. Jak go stan taki musiał nastroić, jak duszę jego urobić — zrozumieć łatwo. „Doznane rozczarowania, pogrzebane nadzieje, rozwiane sny młodości, nieziszczone pragnienia wielkiej rzeczy, krwawy żal i poczucie zmarnowanego życia — wszystko to w jego duszy gorzkniej i przerażonej w się gryzącą ironię. Z tej ironji rodzi się „Don Kiszot”. Cervantes zrobił z niego karykaturę siebie samego. Wsunął w nim własny idealizm czy ideologię, która biegnie naoslep za złudzeniami, a rozbiła się o rzeczywistość ziemną i nieublaganą, rwie się do wielkich rzeczy, a zamyka oczy na prozaiczną małoskoć warunków bytu i otoczenia”. — (Lucjan Rydel w *Przeglądzie powszechnym*. Kwiecień 1904).

To hipoteza wprawdzie genety „Don Kiszota”, ale bliższa prawdy, niż każda inna, zwłaszcza te, które chciałyby widzieć w tem dziele satyrę na księcia Medyne Sidonia, lub nawet parodię Karola V. Błędności takich przypuszczeń nie tłumaczy wcale nawet podobnowanie się na samego autora, który podobno, chcąc zwrócić uwagę na „Don Kiszota”, wydał broszurę anonimową „*El bucapie*” (Rakieta), w której ogłosił, że dzieło to zawiera karykatury najwybitniejszych osobistości w kraju. Cel tej broszury był z pewnością tylko reklamowy. Biedny, zmaltretowany przez życie autor, chciał koniecznie ściagnąć uwagę na dzieło, które było jego dzieckiem wypieszczonem, i uciekł się do środka, może za pospolitego, ale w warunkach, w jakich żyć był zmuszony, łatwo zrozumiałego i wytłumaczanego. Nie zawiodł się też na nim, bo „Don Kiszot”, dzięki niemu, zyskał ogromny rozgłos i popularność, choć z drugiej strony ściagnął na autora gromy oburzenia i potępienia.

Było to w r. 1605. W dziesięć lat później wyszła część druga i ostatnia dzieła, w następnym zaś, 23 kwietnia r. 1616, Cervantes już nie żył. Los, za życia tak dla niego srogi, nie oszczędził mu przykrości także i po zgonie. Klasztor Trynitarzy, w którym pochowano zwłoki jego, w siedmnaście lat później zdemolowano i wówczas zaginał wszelki ślad miejsca, w którym spoczył śmiertelne szczątki największego poety Hiszpanji. Wynagrodzono mu to potem pomnikiem, wzniesionym w Madrycie, pierwszym wogóle w Hiszpanji. Był też czas najwyższy, aby nareszcie — pomnik wzniesiono w r. 1835 — oddano mu bodaj w taki sposób to, czego mu za życia stale odmawiano: uznania i czci.

Dzisiaj twórca „Don Kiszota” otacza część całego świata, który też z pewnością duchem będzie uczestniczył w tych wspaniałych uroczystościach, któremi od jutra przez trzy dni święcić będą w całej Hiszpanji trzystoletcie jednego z najgenialniejszych dzieł literatury wszechświatowej.

H. Cepnik.

KRONIKA.

Djarjusz lwowski.

Sobota, 6 maja.
Teatr miejski: „Córka Jorja”, tragedia pasterska. Początek o godzinie 7 wieczorem.
W Filharmoni: Koncert „Chóru akademickiego”. Początek o godzinie 7½ wieczorem.
W sali gimnastycznej (stara szkoła im. św. Marcina): Święcone dla członków „Sokoła III” i ich rodzin. Początek o godzinie 7 wieczorem.
W tow. „Skala”: Święcone dla członków i ich rodzin. Początek o godzinie 8 wieczorem.
W Stow. kupców: Walne zgromadzenie delegatów Kasy zapomogowej kupców i młodzieży handlowej. Początek o godzinie 9 wieczorem.
Muzeum przemysłowe m. otwarte dla publiczności od godziny 9 rano do 2 popołudniu.
Na placu wystawowym: „Panorama ralcławiacka”. Od godziny 9 rano aż do zmierzchu.

Kalendarz. Sobota (6): Jana w oleju. Gościwita bł. — (23): Heorhya m. Wschód słońca o godzinie 4 minut 40, zachód o godzinie 7 minut 14.

Stan powietrza: Godzina 6 rano: Ciepłota: +1.2° R. Pogoda.

Wiedeń. (Tel. w.). Wiedeńska stacja meteorologiczna zapowiada na dziś, sobotę: w Galicji wschodniej, na Bukowinie i w Galicji zachodniej: Pogoda piękna, cokolwiek wietrzno, średnie ciepło, jednostajnie.

Wiadomości osobiste.

Wiceprezydent krajowej dyrekcji skarbu dr. Witold Korytkowski, wyjechał na kilka dni w sprawach urzędowych do Wiednia.

Odznaczenie. P. Roman Dmochowski, sekretarz sądowny w Janowie koło Lwowa, otrzymał od Ojca św. order „Pro Ecclesia et Pontifice”.

Internat dla młodzieży męskiej. Z dniem 1 września br. zostanie otwarty we Lwowie pod kierownictwem zawodowego lekarza i profesora szkół średnich internat naukowo-wychowawczy dla kształcenia się młodzieży męskiej.

Zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych. Wśród podejrzanych objawów zapalenia opon mózgowo rdzeniowych, zachorował w srode rano Benedykt Okyn, liczący 5½ lat życia synek zarobnika, zamieszkałego przy ul. Węglowej l. 3. Ponieważ konsylium lekarskie, złożone z doktorów: Kielanowskiego, Singera i Questa orzekło, iż dziecko chore jest na „meningitis epidemica”, odwieziono je do szpitala im. św. Zofii, gdzie prof. Raczynski, po dokładnem zbadaniu objawów choroby, potwierdził orzeczenie swych kolegów. Badania mikroskopijne bowiem stwierdziły istnienie mikrobów epidemji, z których zrobiono nawet kulturę. Dziecko pozostawiono pod opieką domową.

Strejk chrześcijańskich robotników krawieckich. Aby zrozumieć genetyz obecnego strejku chrześcijańskich robotników krawieckich, cofnąć się należy pamięcią w niedaleką przeszłość z przed lat dwu, to jest aż do chwili, w której zasadził pierwszy wypadek bojkotu pracowni krawieckiej przez robotników. Bojkotów, mających na celu podwyższenie płacy robocizny w poszczególnych pracowniach, było do tej pory cztery. Bojkotowali bowiem robotnicy krawiecy po raz pierwszy pracownię St. Beltowskiego przed laty dwoma, dalej przed rokiem pracownię J. Maysenhälera, potem pracownię J. Ryńskiego przed sześciu tygodniami,

a w końcu bezpośrednio przed wybuchem obecnego strejku, pracownię A. Märza. O ile pierwsze dwa bojkoty zatłowiono prywatnie w drodze ugodowej, a trzeci bojkot pracowni J. Ryńskiego, zażęgnął przy bardzo małych ustępstwach z obu stron, komisja cennikowa, złożona z majstrów i czeladzi, o tyle przy ostatnim bojkocie pracowni A. Märza, nie przyszło do ugody, ponieważ robotnicy postawili za wygórowane żądania.

W tym ostatnim wypadku zainteresowali wszyscy majstrowie na mocy wzajemnej umowy i solidarności, co przeraziło robotników, którzy postanowili chwycić się ostatecznego środka, byle tylko uzyskać spełnienie swych postulatów. Przedstawili więc majstrom swój cennik robocizny, nawiasowo mówiąc — niemożliwy do przyjęcia z powodu zbyt wygórowanych cen, które wpłynęły musiałyby na podwyższenie ubrań — i zagrozili strejkami w razie nie przyjęcia go przez majstrów, co się też stało. Obecnie nie przystąpiono jeszcze do pertraktacji ugodowych, ponieważ majstrowie zobowiązali się sprawę tę zatłwić wspólnie. Oto w myśl uchwały, zapadłej przed paru dniami na walnym zgromadzeniu majstrów, sprawę uregulowania cen robocizny oddano komisji cennikowej z łona majstrów, wybranej na owem zgromadzeniu.

Komisja ta pracuje po całych dniach, począwszy od czwartku po południa, a prace jej postą ily o tyle, że podzielono już wszystkie precownie na cztery klasy, dla których ustalone zostaną osobne ceny. Praca ta potwra do dziś wieczór. W poniedziałek poddaną zostaną wnioski komisji pod uchwałę walnego zgromadzenia korporacji majstrów i wówczas dopiero będzie rozpoczęta rzeczywista akcja ugodowa.

Nie da się zaprzeczyć, że strejk ten połączony jest z wielkimi stratami. Pominąwszy już stratę czasu dla obu stron tak drogiego w obecnym sezonie, strejk przyniesie majstrom obok ewentualnej straty klienteli stratę zarobku przy obrocie kapitałem, robotnikom zaś zarabającym dotychczas po 3 kor, przeciętnie, około 1800 kor. dziennej straty, nie licząc już innych konsekwencyj nielegalnego strejku.

Walne zgromadzenie Tow. właśc. realności we Lwowie odbyło się wczoraj w sali obrad rady miejskiej pod przewodnictwem p. J. Neumana. Po przyjeściu do wiadomości protokołu z ostatniego walnego zgromadzenia sekretarz Towarzystwa, dr. K. Krygowski, przedstawił sprawozdanie z czynności zarządu za rok ubiegły. Sprawozdanie zwraca uwagę na zamierzoną reformę austriackiego prawa prywatnego, co ułatwi uregulowanie niektórych kwestji prawnych, jak np. kwestji najmu, odpowiedzialności zastawniczej ruchomości i sprzętów za czynsz zaległy, odpowiedzialności za zniszczenie przedmiotu najmu i wielu innych. Dalej omawia sprawozdanie warunki, wywołane podwyższeniem gminnego podatku czynszowego i dodatku na potrzeby krajowe do podatku domowo czynszowego, sprawę obniżenia odsetek od długów hipotecznych i sprawę założenia w łonie Towarzystwa odpowiedniej instytucji kredytowej, podnoszą zadowoloniem stosunek zarządu do administracji podatków, a w końcu omawia konieczność usunięcia ścigania przez gminę od nowonabytych realności należących nieścianiętych od dawnego właściciela. Sprawozdanie kasowe przedstawił p. Jakób Lewicki. Zamyka się cyfrą 3314 kor. 26 hal. Po krótkiej dyskusji udzielono zarządowi absolutorjum z czynności i sprawozdania kasowego, a następnie dokonano wyborów do wydziału i komisji rewizyjnej. Członkami wydziału na 2 lata wybrani zostali pp.: Emil Gaberle, Jan Lerski, Józef Lisiewicz, Jan Meysenhäler, Leon Olszewski, Mieczysław Paszkudzki, Artur Schleyer, Władysław Schmidt, Antoni Schönhuber, Leopold Willmowski; na 1 rok: Stanisław Lachowski; do komisji rewizyjnej weszli pp.: Karol Eppler, Aleksander Miski, Artur Schellenberg.

Kradzież losów. Pani Teresie Dachterlbergowej zam. przy ul. Dąbrowskiego l. 11a skradziono przed kilku dniami ośm losów czerwonego Krzyża serja D. 4148.

Kradzież zegarka. Wczoraj w południe skradziono p. Karolinie Zuckerowej właścicielce realności 11a przy ul. Zygmuntońskiej złoty zegarek wartości 150 kor.; zegarek był clemno niebiesko emalowany.

* **Operator dr. Zenon Leńko**, mieszka obecnie przy ul. Bielowskiego l. 6 (róg ulicy Sienkiewicza, dawnej Krętej) naprzeciw tylnej bramy pasażu Mikolasza.

* **Wieczór „Sokoła”.** Polskie Tow. gimn. „Sokół” we Lwowie urządził w niedzielę dnia 7 maja b. r. we własnej sali (ulica Zimorowicza l. 8) ku uczczeniu 114 rocznicy konstytucji „Trzeciego Maja” uroczysty wieczór z współudziałem panny F. Bittnerowej, pań Aleks. Dąbrowskiej i Seweryny Sumperowej, art. dram. pań Bol. Anca, Józefa Thuna, art. skrzypka, Marcello Marka, B. Drewnińskiego, prof. Wiktora Sielańskiego, uczniów i uczanie szkoły śpiewu p. A. Dąbrowskiej, oraz Kółka amatorów, którzy odegrali: „W dzień konstytucji”, ustęp z dramatu J. I. Kraszewskiego p. t.: „Trzeci Maja”. Ceny miejsc: krzesło 60 hal., wstępn na salę 40 hal., wstępn dla uczniów 20 hal. Początek o godzinie 7-mej wieczorem.

Zmarli:
Aleksander Hudyma nauczyciel szkoły ludowej w Sichowie, zmarł dnia 5 maja b. r. po długiej i ciężkiej słabości w 39 roku życia. — Pogrzeb odbędzie się w Sichowie w sobotę dnia 6-go maja o godzinie 12-tej w południe, nek który żona z dziećmi i rodziną krewnych, przyjaciel i kolegów zaprasza.

W Berlinie zmarł Piotr Wojciech Poraj M. d. e. s. k. po długiej i ciężkiej chorobie dnia 27 kwietnia b. r. przeżywszy lat 60. — Pogrzeb odbył się dnia 1 maja b. r. o godzinie 3 popołudniu na cmentarz parafialny kościoła św. Jadwigi w Berlinie.

W Krakowie zmarł Wilhelm Piernikarski, były naczelnik urzędu podatkowego w Krakowie, w 52 r. życia.

NOTATKI

literackie i artystyczne.

Repertuar teatru miejskiego we Lwowie. Dziś w sobotę, po raz pierwszy (nowości) „Córka Jorja”, tragedia pasterska w 3 aktach Gabriela d’Annunzio, przekład Marji Konopnickiej Gościny występ p. Wandy Siemaszkowej, artystki teatrów warszawskich.

Jutro w niedzielę, popołudniu o godzinie 3½, „Postanice nr. 6666”, operetka w 3 aktach C. M. Ziehrera. — Wieczorem o godzinie 7 „Zaczarowane koto”, baśń dramatyczna w 5 aktach L. Rydla. Gościny występ p. W. Siemaszkowej.

Kęcka Fabryka Sukna

Obszerną broszurę
o Truskawcu
wysyła na żądanie Zarząd.

W pierwszym i trzecim sezonie
o 30 proc. taniej.
Początek sezonu 15 maja. Koniec sezonu 30 września.
Lekarze zakładowi: Radca cesarski **Dr. Edward Krzyżanowski** z Buczacza i **Dr. Tadeusz Fraschil** ze Lwowa (ulica Gołębia 6).

W Truskawcu

leczy się z nadzwyczajnym skutkiem
reumatyzm, skaza moczowa (podagra), otyłość,
choroby sercowe, nerkowe i pęcherzowe, ischias,
astma, hemoroidy, kiła, choroby kobiece i żołądkowe

428

PATENT HATSCHEK

ETERNIT-ŁUPEK

(prawie ochronna nazwa asbestowo-cementowego łupku).

Obeenie najlepszy dach

Eternit-Werke LUDWIK HATSCHEK

Vöcklabruck Wien Budapest Nyerges-Ujfalu

Oberösterreich. IX/1, Berggasse 11. * Andrássystrasse 35. Ungarn.

Daleko sięgające poręki.

Pierwszorzędne polecenia.

Prosimy zażądać prób i prospektów.

Jeneralne zastępstwo i skład Kraków, Starowiślna 20.

Nowo otworzony

Zakład artyst.-fotograficzny „Makart”

firmy: G. SZAJNA

we Lwowie, ulica Trzeciego Maja 10.

przyjmuje

do zawodowego wykończenia

wszelkie prace P. T. Amatorów jako to: wywoływanie płyt, film, retuszowanie, kopiowanie na najnowszych papierach, kolorowanie i t. p. po cenach możliwie najniższych. — Fotografie do legitymacji, grupy, tableaux, zdjęcia wnętrza i t. p. wykonywa Zakład najstaranniej i terminowo.

538

Tysiączne podziękowania z całego świata zawiera objaśniająca i pouczająca książka jako podręcznik domowy aptekarza A. Thierrego o balsamie i centiołji maści, jako niezrównanych środków.

Przysłanie tej książeczki nastąpi przy zamówieniu balsamu, a także na specjalne życzenie gratis i franco. 12 małych albo 6 podwójnych flaszek balsamu kosztuje 5 K., 60 małych albo 30 podwójnych flaszek balsamu 15 K. franco 2 tygodnie centiołji balsamu franco razem z paczką K. 3-60. Proszę adresować:

Aptekarz A. THIERRY in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Naśladowców i odprzedających naśladowane jedynie moje prawdziwe preparaty proszę zapomocą sądów ukarać. Depot na Lwów: Sz. Hay, Z. Rucker, J. Piepes-Poratynski.

32

Kawiarnia Amerykańska

153

przy ulicy Trzeciego Maja 1. II we Lwowie

Codziennie koncert muzyki wojskowej. — Początek o godz. 9-tej wieczór

Dependance 534

Hotel Bristol 1 piętro, Teatr rozmaitości

Występ najlepszych sił artystycznych. Codziennie 2 nowe sensacyjne komedje.

Wahadłowy zegar z muzyką

70 cm. długa, ładna, politurowana szafka z drzewa orzechowego, bogato rzeźbiona, dokładnie podług założonego wzoru, zegar ten gra co godziny najpiękniejsze piosenki, walce i marsze. Cena z szafką i opakowaniem tylko 6 złr. 50 ct. Ten sam zegar bez muzyki 4 złr. 50 ct. a bijący pół i całe godziny 5 złr. Z nowym systemem bicia dzwonu wieżowego 5 złr. 50 ct. — Wielki wahadłowy zegar z dwoma ciężarkami 130 cm. długi 10 złr. 50. Niklowe albo stalowe niezniszczalne Roskopy z płombą 2 złr. Do każdego zegara 3 letnia gwarancja pisemna. — Nieodpowiednie wymienić się lub zwraca pieniądze. Wysyła za pobraniem przez pierwszy i największy skład zegarów: zegarmistrz, Wiedeń IV, Margarethenstrasse 38. Dostawca c. k. urzędników państw. Największa i najstarsza firma założona w r. 1840. Proszę żądać mego wielkiego cennika z 1000 rycinami darmo i oplatnie.

331

Prawdziwy

„Zacherlin”

służy znakomicie jako niezrównany środek do niszczenia owadów.

Kupujcie tylko we flaszkach i tam, gdzie są wywieszono plakaty „Zacherlina”.

483

w pasażu Hermanów. 28

Colossenm

Od 1—15-go zupełnie nowy światowy program. Jako specjalność: Wyścigi kolarzy o nagrody. Początek punktualnie o godzinie 8 wieczorem, w niedzielę i święta 2 przedstawienia o 4-tej popołudniu i 8 wieczorem. Wcześniejsza sprzedaż w biurze gazet Ploha, ulica Karola Ludwika 9.

TAPETY

438

(Wzory wysyłam oplatnie).

Hotel George'a, róg Akademickiej i Tańskiej

Lwów, ulica Sobieskiego 4 (dawniej Jürgens).

Dobry uboczny zarobek dla rolników.

PIASEK JEST ZŁOTEM

jeżeli się go wymiesza z cementem i przerobi na cegłę, dachówki, płyty na posadzki i ściany, żłoby dla bydła, rury wodociągowe i cembrowania studzienne.

Nie ma tańszego i lepszego materiału budowlanego dla miast i wsi. Nowe wysmienione maszyny ręczne nawet przez niewyuczonych robotników do użycia przydatne, dostarcza

Leipziger Cement Industrie Dr. Gaspary & Co., Marktstadt, koło Lipska.

Przysłane próbki (5 kg.) piasku rozbiemy bezpłatnie. Ilustrowany prospekt Nr. 218 żądać można bezpłatnie. — Jeden z naszych zastępców odwiedzi w najbliższych miesiącach Galicję; kto żąda bezpłatnej informacji, zechce się zgłosić.

My korespondujemy i w języku polskim.

Dachy z cementowych dachówek są najlepszą ochroną przed niebezpieczeństwem ognia.

Nasz zastępca jest obecnie w Galicji, kto sobie życzy jego odwiedzić, niech nas w krótkiej drodze uwzględni. Kosztów niema żadnych.

Pierwszy i największy w kraju

Skład maszyn do szycia

który nie posługuje się agentami

poleca maszyny ręczne od 25 do 50 złr., nożne od 28 do 65 złr., obraczkowe i Central-Bobbin do szycia i haftu i grubszych robót krawieckich od 65 do 88 złr. na raty. Gotówką 10% taniej. Gwarancja 5-cio letnia.

Nauka szycia i haftu bezpłatna.

Wszelkie systemy maszyn do szycia przyjmuję do naprawy.

Lwów, hotel Żorża. **Józef Iwanicki**

Proszę żądać cenników. mechanik i specjalista. 344

Krajowy wyrób mebli. Z dniem 1-go lutego otworzyłem skład

Mebli własnego wyrobu i polecam: sypialnie, jadalnie, salony, oraz urządzenia biurowe i kuchenne. Cała sypialnia oichowa barokowa 95 zł. Sypialnia orzechowa barokowa 235 zł. Cała sypialnia orzechowa secesyjna, w najnowszym stylu, mosiądzem kuta 240 złr. Cała sypialnia brzosztowa secesyjna 220 złr. Cała jadalnia od 130 złr. począwszy. Stoły jadalne do wysuwania patentowane od 1750 począwszy. Kredensy kuchenne od 16 złr. począwszy i w stylu barokowym. Największy wybór krzesel barokowych gładkich i skórzanych. Meble żelazne mosiężne i tapicerowane.

Daje też na spłaty, przyjmuje obstarunki i reperacje.

Skład mebli własnego wyrobu Jgnacy Milwiw, Lwów, ul. Słoneczna 1. 13 i 15 Paśaz Kermanów. 416

PARASOLKI

najpiękniejsze

najtaniej w magazynie firmy 456

Kauczyński & Oberski

ulica Karola Ludwika 7. Lwów. ulica Halicka 6.

Materje meblowe, dywany, portjery

Story i żaluzje do okien

z własnej fabryki poleca

W. Adamski

438

Hotel George'a, róg Akademickiej i Tańskiej

Lwów, ulica Sobieskiego 4 (dawniej Jürgens).

Zalecana przez najznakomitszych profesorów i lekarzy

w chorobach płuc, przewlekłym nieżycie oskrzeli, krztuściu, zółzach, grypie (influency).

Podnieca apetyt, podnosi wagę ciała, usuwa kaszel i płwocinę, usuwa poty nocne.

Kto powinien używać Siroliny?

1. Każdy od dłuższego czasu kaszlący. Lepiej zapobiegać chorobie, niż leczyć ją dopiero po wybuchu.
2. Osoby chore na przewlekły nieżyt oskrzeli, których Sirolina wyleczy.
3. Astmatycy, którym Sirolina przynosi znaczną ulgę.
4. Zółzowate (skrofaliczne) dzieci, cierpiące na obrzęk gruczołów, kataru nosa i oczów i t. d. Na takie dzieci Sirolina znakomicie wpływa na ogólne odżywienie.

3580

przed lichymi naśladowcami! Dlatego należy uważać na to, aby każda flaszka była zaopatrzona w nasz znak specjalny „Roche” i żądać zawsze Siroliny „Roche”

„Sirolina”

Nabyć można na przepis lekarski.

„Roche”

w aptekach po 4 kor. za flaszkę.

F. Hoffmann-La Roche & Co.,
Basel (Schweiz).

A. ZIGMAN

rytownik, Lwów

14. Systuska 14.

Wykonuje stampele kauczukowe i metalowe, oraz wszelkie grawury po najtańszych cenach.

Dla urzędów, starostw, banków, parafij, wogóle dla wszelkich publicznych instytucyj znaczny opust. Cenniki darmo i oplatnie wysyła. 310

Jan Jhnatowicz

poleca 526

niezawodne i wyrobione

Środki do wytepienia owadów domowych:

Fenilin
do wyniszczenia mól z zarodkami w sukniach, futrach i meblach. Flakon 120 h.

Ziółka antymolowe
do przechowywania futer. Pudko 1 korona.

Papier antymolowy
ochrania od mól futra, suknie, portjery, firanki i meble. Szafka 6 halery.

Grylon
wytrwa szwaby, karokony, stonogi, świerszcze, szczypanki, karaluki, prusaki itp. Flak. 60 h.

Mikoton
niezawodny środek do wytepienia pluskw. Flakon 1 kor.

Proszek perski
do wygubienia pcheł i t. p. owadów, paczka 10 i 20 h. Flakon 40 i 60 hal.

Papier na muchy
szafka 6 hal.

We Lwowie: Przy ul. Sykstuskiej 1. 25, pl. Marjański 11.
W Krakowie: Sukiennice 1. 20.
W Przemyślu: ul. Franciszkańska 1. 24.

Sezon 1905.

KAPELUSZE i CYLINDRY

własnego wyrobu w najmodniejszych fasonach i kolorach po najtańszych cenach poleca

Fabryka Kapeluszy
pod firmą

Antoni Kafka

Lwów, ulica Halicka 4 (obok katedry).

Także kapelusze i cylindry z fabryki P. & C. Habiga, nadwornych dostawców w Wiedniu. Kapelusze „Loden” z fabryki A. Pichlera w Gracu, oraz wielki wybór kapeluszy słomkowych dla panów i dzieci. Cenniki gratis i franco. 372

Tylko Lobosickie

fabryki akc. czekolady, cukrów i surrogatów kawy wyrabiają dawno ulubione Lobosickie domieszk

do Kawy

jak: gwarant. czystą cykorję figową, cykorję grysikową, Mocca sruł, mączną cykorję w drewnianych skrzyneczkach i okrągłych paczkach, kawę słodową jak wszystkie inne

Surogaty!

We wszystkich korzennych sklepach do nabycia. 3082

Nowo otworzona dnia 8 go kwietnia 1905 r.

Pracownia siodlarsko-rymarska

Lwów, ulica Sobieskiego 1. 2
pod firmą

M. Gruber, F. Czuszkiewicz

Wszelkie zamówienia w zakres siodlarstwa i rymarstwa, wykonują szybko, starannie i trwale po cenach jak najniższych; również wszelkie reperacje i odnowienia jako to: powozów, uprzęży, kufrów, pokrowców i t. p. — Skład uprzęży, siodła, batogów, przyborów do podróży i stajen. Na żądanie P. T. Szan. Gości przyjmują zlecenia na prowincji.

Będąc kilkuletnim kierownikiem działu powozowego w fabryce W. P. Stromengerów mam główne przekonanie, że najwybredniejszym wygomog Sz. P. T. Gości sprostać ku zupełnemu zadowoleniu, prosząc o łaskawe poparcie.

Kreślimy się z wysokim poważaniem

M. Gruber, F. Czuszkiewicz.

Przeostroga przed bezwartoś. naśladownictwami!

KUNEROL

pod gwarancją, czysty tłuszcz roślinny z orzechów kokosowych o 100% zawartości tłuszczu. Proszę żądać KUNEROLU w każdym lepszym sklepie spożywczym. Do miejscowości, gdzie Kunerolu niema, rozsyłamy próbne puszki około 5 kilo brutto po k. 650 franco do każdej austro-węgierskiej stacji pocztowej za pobraniem. Dla hurtowników ceny osobne korzystne! Broszury i lekarskie świadectwa za darmo.

Najstarsza i największa w monarchji fabryka tłuszczu roślinnego

Emanuel Khuner i Syn
Wiedeń XIV/2.

Automobile

wozy Mercedes

wyłączne prawo sprzedaży.

Spitza wozy najulubiejsze z wozów krajowych

3010 Wozy używane bez zarzutu systemu pierwszej klasy.

Arnold Spitz

królewsko angielski nadworny dostawca.

Nadworny dostawca Jego ces. Mości arcyksięcia Henryka Ferdynanda

Wien IX. Schlickgasse 3. **Budapest** VI. Lehel ut. 10.

Marksa Emalia na podłogę

Glazura bursztynowa na podłogę, Glazura spirytusowa natychmiast wysychająca, dająca farbę i połysk za jednorazowym pociągnięciem.

Marxa Emalia kolorowa i biała z fabryki Ludwika Marxa.

w Wiedniu, Moguncji i Petersburgu.

Emalia i glazury powyższe wysychają szybko, a nadzwyczaj trwale pociągania podłóg, sprzętów domowych i rolniczych, ścian, drzewa, metali wszelkiego rodzaju i t. p.

Do nabycia we Lwowie u O. T. WINCLERA Syna, Rynek 28. ALFREDA BEACKOCKA ul. Hetmańska. — W Tarnopolu u Hipolita Skowrońskiego. 5008